

- доступу: http://papers.univ.kiev.ua/mizhnarodni_vidnosyny/articles/Development_of_Incorporeal_Right_in_the_European_Union_16125.pdf
2. Рудник Т.В., Загорецька Г.В. Правова охорона торговельних марок / Т.В. Рудник, Г.В. Загорецька // Форум права. – 2012. № 1. – С. 840-844.
 3. Ромат Т.Є. Захист торговельних марок / Т.Є.Рудник // Теорія та практика державного управління. – 2011. – № 3(34). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/trpu/2011-3/doc/2/23.pdf>
 4. Попова Н.О. Торговельна марка: маловідомі аспекти багатогранного явища / Н.О. Попова // Форум права. – 2013. № 3. – С. 486-489.
 5. Актуальні питання інтелектуальної власності для підприємців: рекомендації для підприємців та органів влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iccwbo.org/policy/ip/id2950/index.html>

ЕКСПЕРТИЗА ОБ'ЄКТІВ ТЕХНІКИ НА ПАТЕНТНУ ЧИСТОТУ

Тростіна Світлана Василівна,

*викладач Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького*

Вихід будь-яких суб'єктів господарської діяльності на нові ринки збуту або випуск нової продукції може викликати конфлікт інтересів у зв'язку з порушенням ними прав на промислову власність. Господарською діяльністю суб'єктів є будь-яка діяльність, зокрема підприємницька, пов'язана з виробництвом і обміном матеріальних та нематеріальних благ, що виступають у формі товару [2, ст. 3.1.12]. Суб'єктом господарської діяльності є юридична особа (підприємство, об'єднання підприємств, установа, організація будь-якої організаційно-правової форми, а також громадянин, який має статус підприємця) [2, ст. 3.1.14]. Об'єктами ж господарської діяльності (далі – ОГД) можуть бути: продукт (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослин і тварин); спосіб [2, ст. 3.1.13].

Охоронний документ на такі об'єкти – патент надає його власнику – суб'єкту господарської діяльності виключне право використовувати їх на власний розсуд, якщо таке використання не порушує прав інших власників патентів [1 ст. 28]. Продукт або процес визнається

виготовленим із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), якщо при цьому використано кожну ознаку, включену до незалежного пункту формули винаходу (корисної моделі), або ознаку, еквівалентну їй [1, ст.28]. Якщо суб'єктом господарської діяльності відбулось виготовлення продукту або використання технології із застосуванням чужого запатентованого винаходу (корисної моделі), то мова йде про порушення прав на промислову власність інших власників патентів, а стосовно до об'єкта господарської діяльності – порушення патентної чистоти об'єкту.

Отже, під патентною чистотою ОГД розуміють юридичну властивість ОГД, яка полягає у тому, що він може бути вільно використаний у країні реалізації без ризику порушення чинних на її території охоронних документів виключного права, що належать третім особам [4]. Для того, щоб суб'єктам господарської діяльності уникнути проблем та ризиків порушення прав на промислову власність, необхідно проводити експертизу на патентну чистоту ОГД. Така експертиза проводиться для встановлення факту використання запатентованого винаходу (корисної моделі) суб'єктів господарської діяльності третіми особами (експертиза по встановленню факту використання), а також для визначення ризиків виникнення порушення виняткових прав, що належать третім особам, шляхом використання якої-небудь продукції. Забезпечення патентної чистоти дозволить безперешкодно, не боячись порушити виняткові права третіх осіб, реалізувати (використати) об'єкти господарської діяльності [6].

Експертиза на патентну чистоту має своїм призначенням встановити можливість реалізації (використання) цього об'єкту в певній країні або групі країн і визначити заходи, що забезпечують цю реалізацію без порушення патентів третіх осіб. Вона полягає у пошуку патентів виняткового права, що діють в цій країні (країнах), стосується об'єкту, їх аналізу, а також у вивченні обставин, які могли б сприяти безперешкодній реалізації цього об'єкту у відповідній країні (країнах) [8].

Порядок експертизи на патентну чистоту ОГД та її забезпечення суб'єктам господарської діяльності установлює стандарт України ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення», який введено в дію з 1 січня 1998 року наказом Держстандарту України від 6 червня 1997 року № 327 [2].

Патентні дослідження щодо забезпечення патентної чистоти ОГД, тобто виявлення порушень прав власників чинних охоронних

документів і заявників на об'єкти промислової власності, проводять у випадках:

- 1) виконання прикладних науково-дослідних розробок (НДР), результатом яких є конкретне технічне рішення;
- 2) суттєвого вдосконалення об'єктів, що існували раніше;
- 3) стандартизації (розробки нових і перегляді існуючих стандартів);
- 4) експонуванні ОГД на виставках та ярмарках, які організуються на території України та за кордоном;
- 5) передачі науково-технічної документації за кордон;
- 6) надання ліцензій;
- 7) постачання ОГД на експорт [2, розділ Г.3].

Відповідно до п. 6 ДСТУ 3575-97, дослідження патентної чистоти проводиться у такій послідовності:

- розробка регламенту пошуку документації при проведенні патентних досліджень із забезпечення або перевірка патентної чистоти об'єкту техніки на підставі його особливостей, патентного законодавства і патентного фонду країн, вказаних у завданні на патентні дослідження;
- пошук і відбір патентної та іншої науково-технічної документації, що стосується до досліджуваного об'єкту і його складових частин;
- систематизація і аналіз відібраної документації;
- узагальнення результатів і оформлення звіту про патентні дослідження.

При проведенні патентних досліджень на патентну чистоту застосовується тематичний вид пошуку. Тематичний пошук – пошук предметний, тобто, відповідно до рубрики класифікації визначається інформація на ту ж тему. При проведенні пошуку на патентну чистоту за фондом України до уваги беруть лише патенти, видані на території України та чинні на момент перевірки. При пошуку використовують описи до чинних патентів, які мають відношення до досліджуваного об'єкта техніки [5].

Найоперативнішими джерелами патентної інформації на сьогоднішній день є база даних Українського інституту промислової власності по об'єктах промислової власності, в якій можна провести пошук по зареєстрованих в Україні винаходах [7].

Відповідальність за проведення патентних досліджень несе суб'єкт господарської діяльності, що виконує роботи, в складі яких проводяться роботи з експертизи на патентну чистоту. Результати експертизи ОГД на патентну чистоту оформляються відповідно до вимог ДСТУ 3575-97. При заповненні форми Г.3.1 у графі 1 указують перелік складових

частин об'єкта, які мають підпадати під перевірку на патентну чистоту. Результати порівняльного аналізу ОГД і патентів наводять у формі Г.3.2. Порівняльний аналіз запатентованого технічного рішення, яке було виявлене в результаті тематичного патентного пошуку та об'єкта перевірки, проводять, керуючись таким:

- обсяг прав патентовласника визначається насамперед з тексту патентної формули за сукупністю усіх ознак, включених у перший, незалежний пункт формули, що аналізується, незалежно від того, чи є ці ознаки самі по собі відомими або новими;

- досліджуваний об'єкт підпадає під дію охоронного документа, якщо використано усю сукупність ознак хоча б одного з незалежних пунктів формули винаходу чи корисної моделі.

Висновки щодо порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності наводяться у формі Г.3.3 [2].

Документом, що завершує експертизу на патентну чистоту, є патентний формуляр відповідно до ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення» [4]. Це офіційний інформаційний документ, який засвідчує стан об'єкта господарської діяльності як товару щодо порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності. Застосовується для забезпечення використання об'єкта господарської діяльності у державі та за кордоном без порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності [3].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994.- №7. – Ст.32; в редакції Закону України від 1 червня 2000 р. // Урядовий кур'єр. – 2000. – 12 липня.
2. ДСТУ 3575-97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення: – К.: Держстандарт України, 1997. – 14 с.
3. Патентні дослідження: Метод. рекомендації / За ред. В.Л. Петрова. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – 264 с.
4. ДСТУ 3574-97 Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення. Чинний від 1998-01-01 – К.: Держстандарт України, 1997 – 8 с.
5. Патентні дослідження у медицині: порядок оформлення звіту. Методичний посібник / Розробники: Артамонова Н.О., Буслович

- Ф.Ю., Масіч О.В. та ін..– К.: Академія медичних наук України, 2002. – 52 с.
6. Сусліков Л.М., Дьордяй В.С. Патентознавство. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
7. Спеціалізована БД «Винаходи (корисні моделі) в Україні». – Сайт Українського інституту промислової власності. // <http://www.sips.gov.ua>.
8. Исследование патентной чистоты объекта. Практическое пособие. – М.: ОАО ИНИЦ «Патент», 2011 – 72 с.

ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК» ВІДПОВІДНО ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА ЗАКОНОДАВСТВА ЄС

Юдіна Ганна Олександрівна,

*науковий співробітник Науково-дослідного інституту
інтелектуальної власності НАПрН України*

Актуальність проведеного дослідження полягає у необхідності гармонізації законодавства України з законодавством ЄС щодо правової охорони промислових зразків. Важливим є приведення у відповідність термінологічного апарату. Директивою Європейського Парламенту та Ради «Про правову охорону промислових зразків» (далі – Директива ЄС) [1], Регламентом Ради ЄС «Про промислові зразки Спільноти» (Регламент ЄС) [2] визначені загально засади щодо правової охорони промислових зразків.

Зауважимо, що у Директиві та Регламенті ЄС [1, 2] замість терміну «промисловий зразок» вжито термін «дизайн». Так, згідно зі ст. 1 Директиви ЄС та ст. 3 Регламенту ЄС, «дизайн» – означає зовнішній вигляд в цілому або частини виробу, зумовлений певними особливостями, зокрема лініями, контурами, кольорами, формами, текстурами та/або матеріалами самого виробу та / або його орнаментатії; «виріб» – будь-який предмет промислового або кустарного виробництва, в тому числі комплект для збірки в складений виріб, упаковка, оформлення, графічні символи та друкарські шрифти, за винятком комп’ютерних програм; «складений виріб» означає виріб, що складається з кількох компонентів, які можуть бути замінені шляхом розбирання і повторного збирання виробу» [1, 2].